

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ศึกษาประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา เพื่อต้องการทราบถึง ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง นครศรีอยุธยา

4.1 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต โดยกำหนดขอบเขตของพื้นที่ที่จะทำการศึกษา คือ ในเขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา โดยใช้ตัวเลขจำนวนประชากรใน ปี พ.ศ. 2541 มาใช้ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษา

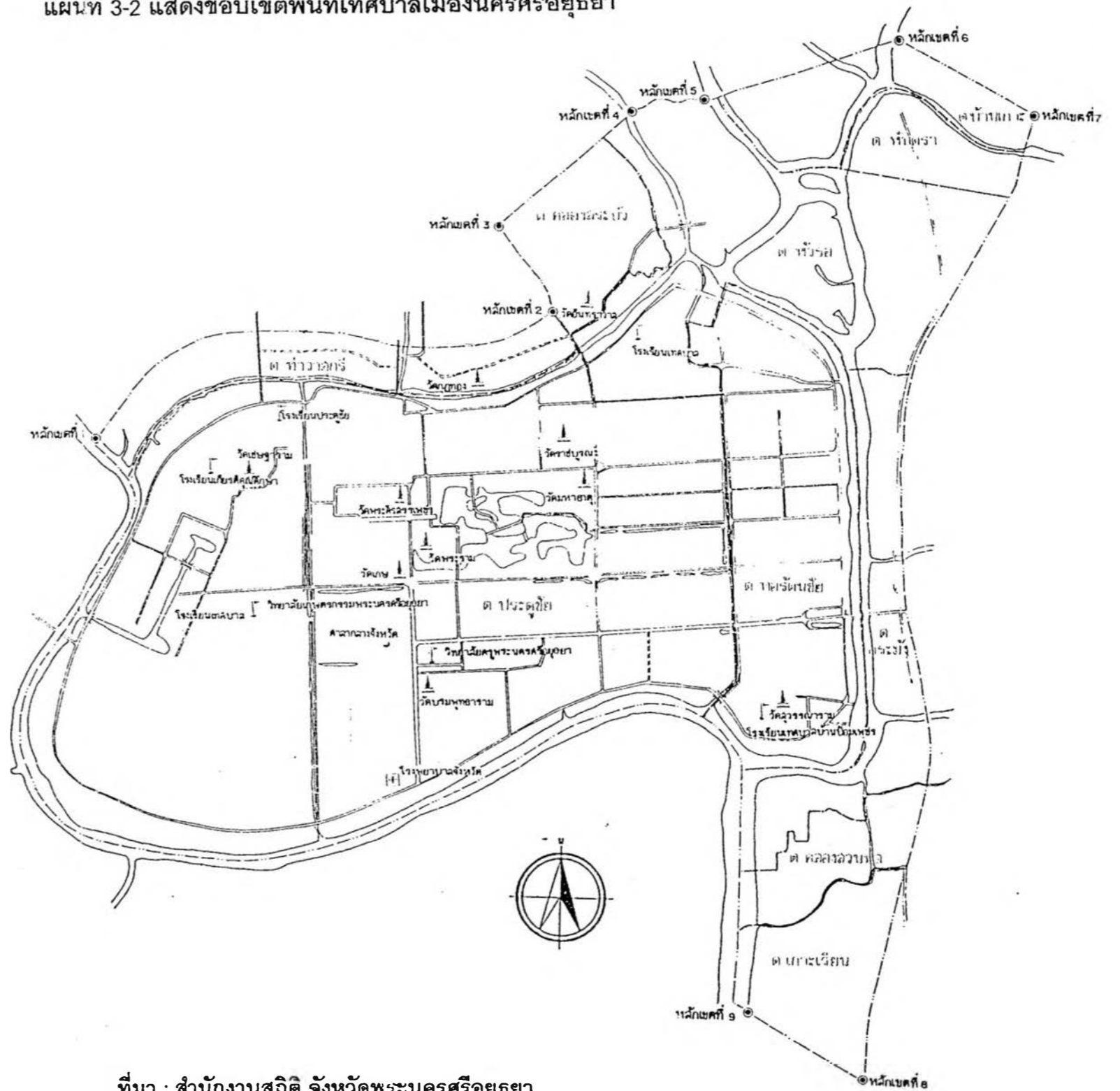
4.2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมข้อมูลสถิติ รายงานจากหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ

4.2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่าง การออกสำรวจพื้นที่ ในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาตามวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล 10 ตำบลโดยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 59,291 คน แบ่งเป็นชายจำนวน 29,561 คน และหญิงจำนวน 29,730 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 49.9 และ 50.1 ตามลำดับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-1

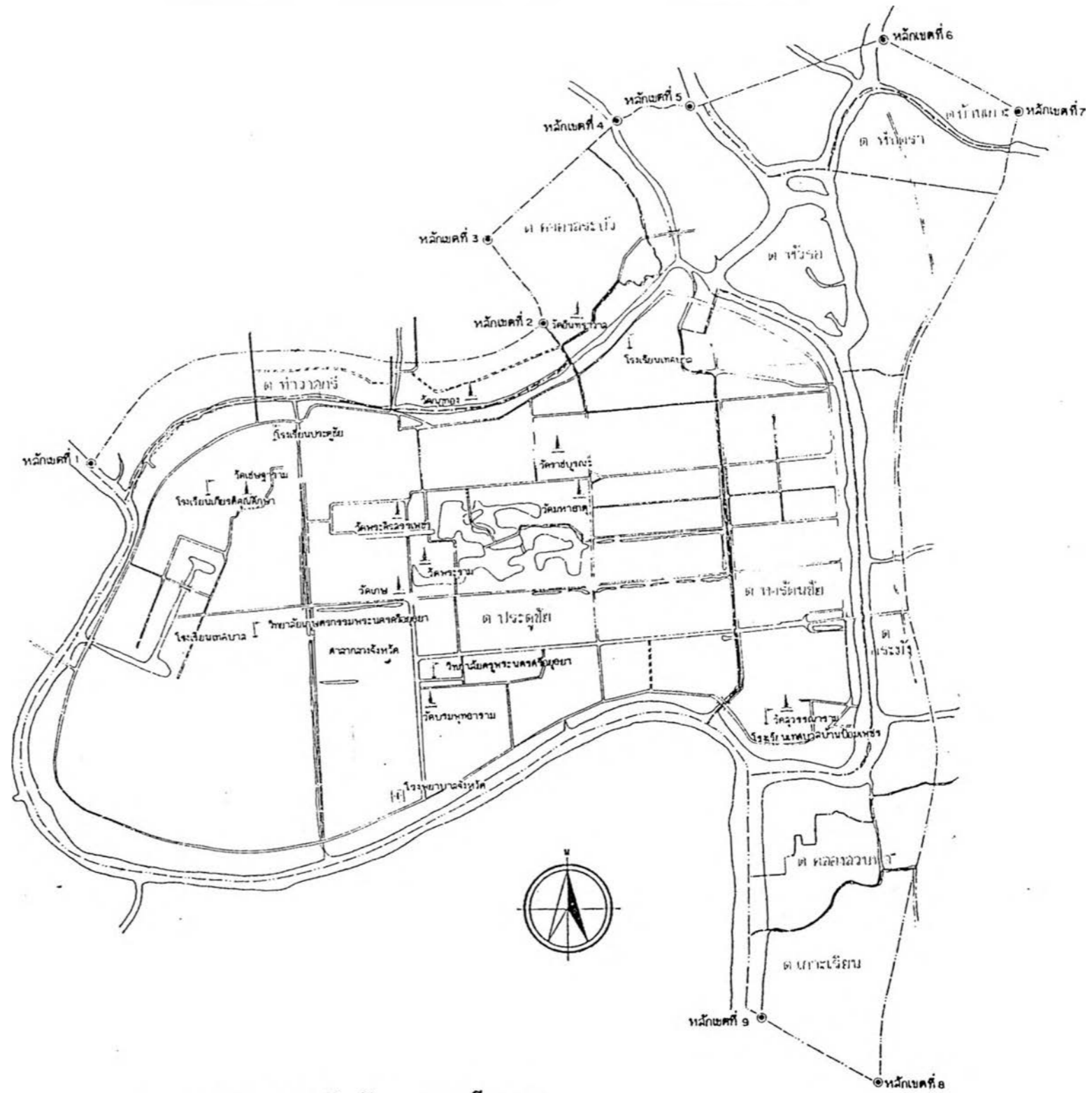
2) พื้นที่ที่จะทำการศึกษา โดยจะทำการศึกษากายใน พื้นที่เขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยเทศบาลตำบล 10 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ 14 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนครอบครัว 19,105 ครอบครัว คิดเป็นความหนาแน่นเฉลี่ย 5,095.50 คน ต่อตารางกิโลเมตร ดังแสดงใน แผนที่ 4-1

แผนที่ 3-2 แสดงขอบเขตพื้นที่เทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานสถิติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนที่ 4-1 แสดงขอบเขตพื้นที่เทศบาลเมืองนครศรีอยุธยาและพื้นที่ที่ศึกษา

ที่มา : สำนักงานสถิติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษา

ตำบลในเขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
1) ตำบลท่าวาสุกรี	3,991	4,230	8,221	13.9
2) ตำบลเกาะเรียน (บางส่วน)	189	182	371	0.6
3) ตำบลคลองสระบัว (บางส่วน)	193	217	410	0.7
4) ตำบลคลองสวนพลู (บางส่วน)	647	670	1,317	2.2
5) ตำบลบ้านเกาะ (บางส่วน)	506	552	1,058	1.8
6) ตำบลกระมัง	797	796	1,593	2.7
7) ตำบลประตูชัย	9,326	9,456	18,782	31.7
8) ตำบลหันตรา	449	463	912	1.5
9) ตำบลหัวรอ	6,445	5,941	12,386	20.9
10) ตำบลหอรัตนไชย	7,018	7,223	14,241	24.0
รวม	29,561	29,730	59,291	100.0

ที่มา : สํานักงานสถิติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. 2541)

3) **ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง** ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่อิงตามวิธีการและตารางมาตรฐาน ของ Herbert Arkin And Paymond R.Colton ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีความผิดพลาดของความแม่นยำ + 5%

ตารางที่ 4-2 แสดงการกำหนดตัวอย่างโดยใช้ตารางมาตรฐาน

ขนาดของประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1,000	244
2,000	278
3,000	291
4,000	299
5,000	303
10,000	313
20,000	318
50,000	321
100,000	321
500,000 ถึง ∞	322

ที่มา : Herbert Arkin and Raymond R.Colton. Tables For Statisticians, (New York : Barnes & Nobel, Inc.,1963) pp. 151 – 152.

แต่เนื่องจากพื้นที่ที่ทำการศึกษายูในเขตพื้นที่ 10 ตำบล มีประชากรรวมทั้งหมด 59,291 คน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามอัตราส่วนของประชากร เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 321 ตัวอย่าง ดังตารางที่4-3

ตารางที่4-3 แสดงการกำหนดประชากรที่ศึกษา

ตำบลในเขตเทศบาล	ประชากรรวม	ร้อยละของแต่ละตำบล	จำนวนตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
1) ตำบลท่าวาสกรี	8,221	13.9	45
2) ตำบลเกาะเรียน (บางส่วน)	371	0.6	2
3) ตำบลคลองสระบัว (บางส่วน)	410	0.7	2
4) ตำบลคลองสวนพลู (บางส่วน)	1,317	2.2	7
5) ตำบลบ้านเกาะ (บางส่วน)	1,058	1.8	6
6) ตำบลกระมัง	1,593	2.7	9
7) ตำบลหันตรา	912	1.5	5
8) ตำบลประจักษ์	18,782	31.7	102
9) ตำบลหัวรอ	12,386	20.9	67
10) ตำบลหอรัตนไชย	14,241	24.0	77
รวม	59,291	100	322

4). วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างที่จะทำการศึกษานี้ จะถูกกำหนดจากประชากรนี้อาศัยอยู่ในพื้นที่ 10 ตำบลของเขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งส่วน(Quota Sampling),วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)และวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ดังนี้

- 1) รวบรวมและแจกแจงจำนวนที่พักอาศัยทั้งหมดตามแต่ละตำบล
- 2) รวบรวมและแจกแจงจำนวนประชากรทั้งหมดตามแต่ละตำบล
- 3) คัดเลือกอาคารที่พักอาศัยในแต่ละพื้นที่ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้
  - คัดลอกเลขที่บ้านจากสำมะโนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยาตามข้อมูลในปี พ.ศ. 2541 ลงในแบบฟอร์มที่จัดทำขึ้น โดยแยกทำตามแต่ละตำบล
  - คัดเลือกเลขที่บ้านขึ้นมาตามที่กล่าวมาข้างต้นที่เรียงลำดับไว้ในแบบฟอร์ม โดยนับเรียงไปเรื่อยๆครั้งละ5เลขที่บ้านจนครบตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้ในแต่ละตำบล โดยบ้านเลขที่ที่นับได้5ทุกครั้งจะเป็นบ้านที่จะทำการเข้าไปสำรวจ
- 4) นำเลขที่บ้านที่สุ่มมาได้จากแต่ละตำบลมาคัดลอกในแบบฟอร์มอีกที เพื่อที่จะทำการออกเก็บข้อมูลตามเลขที่บ้านที่คัดลอกไว้

- 5) การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ เมื่อผู้วิจัยเดินทางไปตามเลขที่บ้านที่คัดเลือกไว้ จึงเข้าไปสำรวจผู้ที่อยู่อาศัยในที่พิกดังกล่าวและทำการเก็บข้อมูลโดยไม่เจาะจงว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีสถานภาพใดในบ้านดังกล่าว

5) ผลการเก็บข้อมูล

ตารางที่ 4-3 แสดงผลการเก็บข้อมูล

พื้นที่ที่ศึกษา (ตามตำบลในเขตเทศบาล)	จำนวนที่พักอาศัยทั้งหมด (หลังคาเรือน)	จำนวนตัวอย่าง ที่ต้องการ ศึกษา (ชุด)	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้ กลับมา (ชุด)	ร้อยละของ แบบสอบถามที่ ได้กลับมา
1) ตำบลท่าवासูกรี	2,586	45	47	105.6
2) ตำบลเกาะเรียน (บางส่วน)	69	2	10	497.9
3) ตำบลคลองสระบัว (บางส่วน)	69	2	9	405.5
4) ตำบลคลองสวนพลู (บางส่วน)	281	7	12	168.3
5) ตำบลบ้านเกาะ (บางส่วน)	234	6	8	139.7
6) ตำบลกระมัง	531	9	16	185.5
7) ตำบลหันตรา	260	5	30	600.0
8) ตำบลประตูชัย	4,718	102	79	77.45
9) ตำบลหัวรอ	3,292	67	66	98.4
10) ตำบลหอรัตนไชย	3,494	77	53	68.7
รวม	15,534	322	330	102.8

6) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสำรวจครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นตามตารางโครงสร้างของตัวแปร โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลด้านลักษณะบุคคลทั่วไป
- 2) ข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยในอดีต และปัจจุบัน
- 3) ข้อมูลด้านรูปแบบที่อยู่อาศัยในอนาคต

ภายหลังจากการสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ (Pilot Test) จำนวน 10 ชุด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในด้านการสื่อความหมายระหว่างผู้วิจัย กับผู้ตอบ และเพื่อดูความชัดเจนถูกต้องของภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้แบบสอบถามมีคุณภาพในด้านความคงที่ (Stability) ของข้อคำถาม

7)วิธีการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยจะทำการเดินทางเพื่อไปสำรวจโดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถามที่เตรียมไว้และนำกลับมาเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

8) การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอรายงาน

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสาร หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร และแผนที่ นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางประกอบการนำเสนอรายงาน

2. ข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมา มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ครบถ้วนของการตอบ ถ้าพบว่าแบบสอบถามฉบับใดไม่สมบูรณ์ ครบถ้วนจะตัดออกดำเนินการวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับคำถามแบบปลายเปิดสำหรับแบบสอบถามแบบปลายปิด นำมาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Spss-Pc ในการประมวลผลในเรื่องต่อไปนี้

-ค่าสถิติบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่ จำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)

-วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสำคัญ ในรูปของตารางความสัมพันธ์ (Crosstab)

-วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลและสรุปผลการศึกษา

-นำเสนอผลการวิจัยในรูปของการบรรยาย ตารางแผนภูมิ และแผนที่

9). แหล่งที่มาของข้อมูล

9.1 เอกสาร ได้แก่ หนังสือ เอกสารทางราชการ กฎหมาย วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ จากแหล่งต่าง ๆ เช่น

- หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย
- สำนักงานเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา

9.2 ข้อมูลจากการสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม